

Om bestemmelsen i øvrigt henvises til de specielle bemærkninger nedenfor.

6. Påtalseregler

De foreslåede bestemmelser i nr. 5 og 6 om en udvidelse af den danske jurisdiktionskompetence indebærer *ikke* nogen *pligt* til at rejse tiltale her i landet, men *alene* en *mulighed* herfor. Konsekvensen af, at en forbrydelse er undergivet dansk jurisdiktionskompetence, vil alene være, at der efter de almindelige regler i retsplejeloven skal træffes bestemmelse om, hvorvidt tiltale bør rejses. Det vil således meget vel kunne tænkes, at en sag må henlægges på bevisets stilling, fordi det ikke er muligt at skaffe tilstrækkelige beviser fra udlandet.

Afgørelsen om, hvorvidt påtale af den pågældende forbrydelse skal finde sted, skal efter forslaget træffes af justitsministeren. Også efter den gældende bestemmelse i § 8, stk. 3, er det justitsministeren, der i forbindelse med sager, der opstår på baggrund af mellemfolkelige forpligtelser, afgør, om påtale skal finde sted. Der vil i den forbindelse kunne tages hensyn ikke alene til behovet og muligheden for at gennemføre en straffesag her i landet, men også til sagens folkeretlige aspekter og forholdet til andre implicerede stater.

7. Fuldbyrdselsens af finske og svenske »viten«

Lovforslagets § 2 indeholder et forslag til en ændring i § 1, stk. 1, i lov nr. 214 af 31. maj 1963 om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdselse af straf m.v. Hensigten med forslaget – der er resultatet af fællesnordiske drøftelser – er at gøre det muligt her i landet at fuldbyrde »viten« (en særlig slags tvangsbøder), som i Finland eller Sverige pålægges for overtrædelse af forbud efter markedsføringslovgivningen m.m.

Efter den gældende fællesnordiske lovgivning om fuldbyrdselse af straf m.v. kan bødestraf, der er pålagt i et af de øvrige nordiske lande, fuldbyrdes her i landet, ligesom bødestraf idømt her i landet kan fuldbyrdes i de andre nordiske lande.

I den gældende lov er der imidlertid alene hjemmel til fuldbyrdselse i Danmark af egentlige bøder idømt som sanktion for en strafbar lovovertrædelse og til fuldbyrdselse af procesbøder (de såkaldte »rättegångsviten«) efter svensk ret. Fuldbyrdselsen af tvangsbøder, herunder andre former for »viten« end »rättegångsviten«, er derimod ikke omfattet af samarbejdet.

En udvidelse af det nordiske samarbejde om straffuldbyrdselse til også at omfatte »viten« efter svensk og finsk markedsføringslovgivning m.m.

forudsætter således en ændring af den fællesnordiske lovgivning.

I finsk og svensk ret har man valgt »vitesinstittet« som middel til at gennemtvinge reglerne i bl.a. markedsføringsloven, konkurrenceloven, og lovene om aftalevilkår i henholdsvis forbrugerforhold og mellem næringsdrivende. Marknadsdomstolen, der både i Finland og Sverige er en administrativ instans, kan udfærdige forbud eller påbud over for en næringsdrivende for at sikre, at den pågældende følger de for markedet gældende normer. Forbudet forenes med »vite«, medmindre dette af særlige grunde ikke anses for nødvendigt.

I sager, som ikke er af større vigtighed, kan konsumentombudsmanden efter de svenske love om aftalevilkår i henholdsvis forbrugerforhold og mellem næringsdrivende og efter markedsføringsloven selv udfærdige forbuds- eller informationsforelæg med tilhørende »vite«, som, hvis de vedtages af den næringsdrivende, har samme retsvirkning som forbud eller påbud meddelt af marknadsdomstolen. Efter en tilsvarende regel i konkurrenceloven kan »viten« pålægges af den svenske næringsfrihedsombudsmand.

En pålagt »vite« skal kun betales, hvis forbudet eller pålægget, som er knyttet til »viten«, ikke efterkommes. Viten skal »utdömas«, før den kan fuldbyrdes.

Den pålagte »vite« »utdömas« i Sverige af »almän« domstol. Retten kan i forbindelse med udmålingen af »viten« foretage en fuldstændig prøvelse af marknadsdomstolens afgørelse, også for så vidt angår det af marknadsdomstolen udøvede skøn, ligesom der ved fastsættelsen af »vitens« størrelse tages hensyn til, i hvilket omfang en krænkelse af forbudet kan bebrejdes den pågældende næringsdrivende, og om han senere har efterkommet marknadsdomstolens afgørelse.

I Finland kan marknadsdomstolen selv »utdöma« forelagte »viten«. Marknadsdomstolens afgørelse kan appelleres til den finske højestret.

Fra svensk side har man i forbindelse med drøftelser mellem de nordiske justitsministerier fremhævet, at den svenske marknadsdomstol i visse tilfælde har afstået fra at forene et i henhold til markedsføringslagen nedlagt »förbud« over for andre nordiske virksomheder med »vite«. Det er den svenske opfattelse, at denne praksis skyldes, at der efter de gældende regler ikke består nogen mulighed for at inddrive en senere »utdömt« »vite«, såfremt virksomheden ikke har formueværdier i Sverige. Der er efter de gældende svenske regler ikke mulighed for i stedet at idømme bøde, hvis forbudet overtrædes.